

รางวัล "สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี" เฟ้น 11 ต้นแบบสร้างแรงบันดาลใจบ้านเยาวชน

"สุดยอดครู" แห่งอาเซียน!

ปัญหาเป็นทรัพย์สินล้ำ เลอเลิศ
เป็นสิ่งอันประเสริฐ ยิ่งล้ำ
อาจก่อเกียรติช่วยเชิด ชูชื่อ
รู้จักนำตนพิน จากห้วงทุกข์กรรม

พระราชนิพนธ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงได้รับการขนานนามว่า "เจ้าฟ้านักการศึกษา"

ด้วยทรงตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา ซึ่งเปรียบประดุจแสงสว่างที่จะนำตนให้พ้นจากความทุกข์ ด้วยเหตุนี้จึงทรงให้ความสำคัญกับ "การศึกษา" โดยเฉพาะในท้องถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ห่างไกล พระองค์ทรงทุ่มเทพระราชกายและพระสติปัญญาเป็นเวลายาวนานกว่า 30 ปี เพื่อให้เด็กด้อยโอกาสเหล่านี้ได้รับการศึกษา ด้วยหวังว่าจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

และเนื่องในวโรกาสที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา ในพ.ศ.2558 ภาควิชาการศึกษา กุสุสภา และกระทรวงศึกษาธิการ จึงเห็นสมควรเฉลิมพระเกียรติพระปรีชาของเจ้าฟ้านักการศึกษาและได้ขอพระราชทานพระราชนุญาต จัดตั้งรางวัลนานาชาติ Princess Maha Chakri Award หรือรางวัล สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี เพื่อพระราชทานแก่ครูผู้เสียสละ ทุ่มเทปฏิบัติงานและมีผลงานดีเด่น อันก่อให้เกิดคุณประโยชน์ในวงกว้างต่อวงการศึกษานานาชาติอาเซียนนับเป็นครั้งแรก

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี เป็นรางวัลนานาชาติที่มอบให้กับครู 11 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศละ 1 คน ประกอบด้วย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ลาว เวียดนาม กัมพูชา พม่า ฟิลิปปินส์ บรูไนดารุสซาลาม ติมอร์เลสเต และไทย โดย มูลนิธิ

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี ในฐานะองค์กรหลักที่รับผิดชอบ ได้ให้เอกสิทธิ์แต่ละประเทศดำเนินการคัดเลือกกันเอง ในส่วนของประเทศไทยทางมูลนิธิฯ จะเป็นผู้พิจารณาคัดสรร

ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร ประธานคณะกรรมการดำเนินงานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี กล่าวว่า "ครูผู้สมควรได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี แม้จะให้แต่ละประเทศคัดเลือกกันเองแต่จะยึดหลักการเดียวกันคือ เป็นครูที่สังคมให้การยอมรับและยกย่องร่วมกันว่าเป็นครูผู้เสียสละทุ่มเทในการทำหน้าที่สร้างความเปลี่ยนแปลงแก่ชีวิต

ลูกศิษย์และที่สำคัญต้องเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจแก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ ไม่ใช่เป็นครูที่สอนเก่งสอนดีอย่างเดียว แต่ต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าทำให้ชีวิตของลูกศิษย์ดีขึ้นจริงๆและเพื่อให้ได้ครูที่ควรค่ากับรางวัลนี้อย่างแท้จริงกระบวนการคัดเลือกจะเน้นการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางจากทั้งภาคประชาสังคม ภาครัฐ และภาคเอกชน แทนที่จะให้

ภาคการศึกษาเป็นผู้คัดเลือกกันเองเหมือนที่ผ่านมา” สำหรับผู้มีสิทธิ์ได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจกรีนั้นเปิดกว้างให้ครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกสังกัด ทั้งประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแม้กระทั่งครูข้างถนน ครูสอนเด็กสลัม และครูภูมิปัญญา ก็มีสิทธิ์ได้รับการพิจารณา

ส่วนเกณฑ์การคัดเลือกของประเทศ ไทย จะแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นหลักเกณฑ์เฉพาะ ได้แก่การเป็นครูผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง ในชีวิตผู้เรียน โดยมีการสอนที่นำไปสู่

การเรียนรู้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้เรียนอย่างชัดเจน มีศิษย์ที่ประสบความสำเร็จทั้งการเรียนอาชีพ และการดำรงชีวิต และ การเป็นแบบอย่างให้เพื่อนครูนำไปปฏิบัติได้ โดยเป็นแบบอย่างต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น มีผลงานที่สามารถเผยแพร่ทั้งระดับประเทศและนานาชาติ โดยให้ค่าน้ำหนักสูงถึงร้อยละ 60

ส่วนที่ 2 เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิจารณา อาทิ มีความอดทน เสียสละ ทุ่่มเทและอุทิศตน เพื่อการศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม ทั้งด้านความเป็นครูและการดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรม และความพอเพียง ให้ค่าน้ำหนักร้อยละ 20 และ ส่วนที่ 3 ความชัดเจนและความน่าเชื่อถือของ

แบบเสนอชื่อพิจารณา โดยมีข้อมูลกับสมุหฯ ทั้งจาก ผู้เสนอชื่อและข้อมูลสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ค่าน้ำหนักร้อยละ 20 เช่นกัน ทั้งนี้กระบวนการ

ในการสรรหาคณะกรรมการมูลนิธิฯ ได้เปิดกว้าง ให้มีการเสนอชื่อจาก 2 ส่วน คือ จากหน่วยงานระดับประเทศที่มีกลไก

การคัดเลือกครูที่ได้รับรางวัลดีเด่นในระดับชาติ เสนอชื่อมา ประมาณ 20-30 คน และอีกส่วนเป็นการคัดเลือกที่อาศัยการมีส่วนร่วมจากภาคสังคม โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่มีครูในสังกัดเสนอรายชื่อเข้ามา พร้อมกับให้มหาวิทยาลัยและกลุ่มเอ็นจีโอเฟ้นหาครูที่ไว้สังกัดเพื่อเสนอชื่อ ไม่ว่าจะ เป็นครูข้างถนน ครูสอนเด็กสลัม และครูภูมิปัญญา และยังเปิดทางให้ลูกศิษย์ที่ชีวิตดีขึ้นเพราะครูได้

ร่วมเสนอชื่ออีกด้วย โดยจะมีคณะกรรมการระดับจังหวัดทำหน้าที่พิจารณา กลั่นกรองและคัดเลือกเหลือประมาณ 100-150 คน

จากนั้นจะนำรายชื่อทั้ง 2 ส่วน ส่งให้คณะกรรมการระดับชาติ พิจารณากลั่นกรองในเชิงลึก คัดเหลือ 10 คน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการวิชาการของมูลนิธิฯ พิจารณาเลือกเฟ้นจนเหลือ 2-3 คน และสุดท้ายเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ พิจารณาตัดสินผู้ที่สมควรได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจกรีเพียงหนึ่งเดียว

“เกณฑ์สำคัญในการคัดสรรผู้ที่สมควรได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจกรี จะไม่เน้นการอ่านเอกสารของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเพียงอย่างเดียว แต่คณะกรรมการฯ ต้องไปสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งจากลูกศิษย์และเพื่อนครู และพิจารณาหลักฐานของจริงว่าสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตลูกศิษย์ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนครูด้วยกัน ดังนั้นผมมั่นใจว่าครูที่ได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจกรี จะถือเป็นสุดยอดครูจริงๆ และครูเหล่านี้จะต้องมาถอดบทเรียนและประสบการณ์ออกเผยแพร่ เพื่อส่งต่อแรงบันดาลใจให้เพื่อนครูทั้งในประเทศไทยและอาเซียน”

ประธานคณะกรรมการดำเนินงานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจกรี ระบุชัด สำหรับรางวัลที่ “สุดยอดครู” ทั้ง 11 คนจะได้รับคือ รางวัลเหรียญทองจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมประกาศนียบัตร และเงินรางวัลละ 10,000 เหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ 300,000 บาท โดยมีหมอกำหนดการจะพระราชทานรางวัลที่ประเทศไทย ในเดือนตุลาคม พ.ศ.2558

“ทีมข่าวการศึกษา” เชื่อว่า ด้วยกระบวนการคัดเลือกที่เข้มข้น และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมทั้งการเน้นพิจารณาผลงานเชิงประจักษ์มากกว่าเอกสาร จะส่งผลให้ผู้ได้รับรางวัลอันทรงเกียรตินี้ คือ “สุดยอดครู” อย่างแท้จริง

และเรามั่นใจอย่างยิ่งว่า รางวัลนี้จะสามารถเฟ้น “ต้นแบบ” และ “แรงบันดาลใจ” ที่ดี ออกสู่สังคมโลก ที่สำคัญไปกว่านั้นคือ การได้กลั่นประสบการณ์ดีๆ ให้กับแวดวงการศึกษาไทยและนานาชาติ!!!

ทีมข่าวการศึกษา